

□ **Hər bir xalqın, dövlətin inkişafında dahi şəxsiyyətlərin, siyasi liderlərin çox böyük rolu vardır. Siyasi müdriklik, dövlət idarəçiliyində yüksək sərişmə, milli maraqların hər şeydən üstün tutulması, qətiyyətlik və dəmir iradə liderlərin fəaliyyətinin ana xəttini təşkil edir. Azərbaycan xalqı xoşbəxtədir ki, onun belə keyfiyyətlərə malik, Vətəninə və millətinə əvəzsiz xidmətləri ilə əbədlilik qazanmış ümummilli lideri – Heydər Əliyevi var. Azərbaycanın milli dövlətçiliyinin xilaskarı və müstəqilliyinin təminatçısı, bütöv bir xalqı böyük məhrumiyyətlərdən qorumağa və onun ən şərəfli tarixini yaratmağa nail olmuş ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi irsi, ölməz ideyaları, dövlət inkişafı kursu ulu öndərin vəfatından sonra da yaşadı, uğurla davam etdirildi. Dahi rəhbərin Fəxri xiyabanda ucaldılmış abidəsi əbədi ziyarətəgaha çevrildi.**

Heydər Əliyevi hər kəsdən fərqləndirən cəhəti onun doğma xalqının qəlbini fəth etməsidir. Buna görə də o, xalqın, bugünkü və gələcək nəsillərin qəlbində əbədi yaşayır və yaşayacaqdır. Heydər Əliyev şəxsiyyəti, irsi tam öyrənilməmiş bir salnamədir. Onu dönə-dönə oxumaq, öyrənmək, təbliğ etmək lazımdır, çünki Heydər Əliyevin ömrü elə yaşadığımız Azərbaycan tarixinin parlaq səhifələridir. Bu tarixin otuz ildən artıq dövrü məhz xalqını və Vətəninə canından artıq sevən ən böyük azərbaycanlı, ulu öndər Heydər Əliyevlə bağlı olmuşdur. İstər Azərbaycana rəhbərlik etdiyi sovet dönəmində, istər Moskvada SSRİ kimi nəhəng və qüdrətli bir dövlətin ən yaxarı eşalonunda yüksək rəhbər vəzifədə işlədiyi vaxtlarda Heydər Əliyev sadə adamlardan tutmuş, ən böyük siyasi xadimlərdən də etiraf etdiyi kimi, əlahiddə və dühası baxımından həmişə seçilmişdir. Yaxşı xatirəmədir ki, Moskvada xüsusi orta məktəbində təhsil aldığı illərdə Heydər Əliyevə çox böyük maraq var idi, hər kəs ulu öndərin iti zəkasına, idarəçilik məharətinə hədəf aparır, onun barəsində çox müsbət fikirlər səsləndirirdi. Bu, dahi şəxsiyyətə olan xüsusi rəğbətəmin təzahürü idi ki, ulu öndərin çıxışlarını mütləmə mütləmə edir, hətta imtahanlar verərkən Heydər Əliyevdən sitatlar gətirməyimi müsbət qiymətləndirirdi. Bu, ondan irəli gəlirdi ki, Heydər Əliyevin qüsursuz, anlaşıqlı, dolğun çıxışları onu ustad bir müəllim kimi xarakterizə edirdi. Baxmayaraq ki, o zaman Heydər Əliyevin sovet hakimiyyətində təmsil olunması hiddətlə qarşılayanlara ona qarşı paxıllıq, riyakarlıq nüma-

yiş etdirərək və çirkin kampaniyalar apararaq 1987-ci ildə ulu öndərin istefaya göndərilməsinə nail olmuşdu-lar, onu tanıyanlar, sevənlər bununla heç cür barışmır, əksinə, ona olan məhəbbətini, dəstəyini əsirgəməyirdilər. Hələ 1988-ci ilin ilk mitinqlərindən başlayaraq, Azərbaycan xalqı üzləşdiyi ciddi problemləri həll etməyə qadir siyasətçini görür və onun yenidən Azərbaycan rəhbərliyinə qayıtmasını arzulayırdı. Lakin həmin vaxtlarda görkəmli siyasətçi, dövlət xadimi Heydər Əliyev ciddi təqib olunur, onun və tərəfdarlarının xalqla birləşməsinə hər vaxtla əngəl törədilirdi. Minlərlə adamın mitinq və nümayişlərdə Heydər Əliyevin portretləri ilə çıxması onu yenidən rəhbər görmək arzusunun ümumxalq miqyasında, açıq şəkildə ifadəsi idi. Sabunçu (o vaxtkı Lenin rayonu) Polis İdarəsində cinayət-axtarış bölməsinin rəhbəri olduğum həmin illərdə dahi rəhbərin portretini iş otağında böyük fəxarət hissi ilə saxlayırdıq.

Təsədüfi deyildi ki, xalqın öz qüdrətli rəhbəri ilə birləşməyindən qorxan imperiya Heydər Əliyevin Azərbaycana qayıtmasına hər vaxtla mane olurdu. Sovet rəhbərliyinin 1990-cı ilin yanvarında xalqımıza qarşı qanlı faciəni törətdiyi ən ağır vaxtda Heydər Əliyev həyatını təhlükə altına ataraq, Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyində gəlmiş burada təşkil olunan etiraz mitinqində 20 Yanvar faciəsinə görə mərkəzin və respublika rəhbərliyinin hüquqazidd əməllərini ifşa etmişdir.

Tarixin bu məsuliyyətli və çətin, lakin şərəfli dövründə xalqı ilə olma-ğı, ona kömək etməyi vacib sayan

Heydər Əliyev 1990-cı ilin iyulunda Bakıya gəldi və onu qarşılayanlardan biri kimi ulu öndərlə ilk tanışlığı-mız orada oldu. Həmin vaxt qardaşı Cəlal Əliyevin evində qalan Heydər Əliyevə qarşı təhdidlər səngimir, onu Bakını tərk etmədiyi təqdirdə istənilən hadisənin baş verə biləcəyi ilə hədələyirdilər. Heydər Əliyev Naxçıvana getmək məcburiyyətində qaldı.

Yaxşı xatirəmədir, Cəlal Əliyevlə görüşümüzdən sonra ertəsi günü Vəlif Talıbovla (Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri) birgə Heydər Əliyevi Naxçıvana yola salmaq üçün aéro-porta apardıq və onu təyyarənin salonundakı ötürdük. Sonralar Naxçıvanda ulu öndərlə görüşlərimiz olmuşdur. Yaşının çox və səhhətində müəyyən problemlərin olmasına baxmayaraq, hər zaman qətiyyətli duruşu, daxili gücə və özünəgüvənliliyə malik olması, simasında ifadə olunan möhkəm iradəlilik və qətiyyətlik əlamətləri, səsindəki amiranlik ümummilli lideri ilk görünüşdən məğrur sərkərdəyə bənzədir, onun hələ bundan sonra da xalqına xidmət etmək iqtidarında olduğunu göstərirdi. Təbiətən çox təmkinli olsa da, baş verən haqsızlıqlara qarşı hər zaman bə-rışmaz idi. O, güclü siyasi fəhmə, tələpçiliklə məsələləri həll etmək bacarığına, dəmir iradəyə və zəngin idarəçilik təcrübəsinə malik idi. Azərbaycanlı parلاق daşıyıcısı olan Heydər Əliyev öz müdrik siyasəti, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqgörənliyi sayəsində milli dövlətçilik ideyasının gerçəkləşdirilməsinə, müasir Azərbaycan dövlətinin qurulmasına və xalqımızın müstəqillik arzusunun çatdırılmasına nail olmuşdur.

1991-ci ildə öz dövlət müstəqilliyini bərpa edən xalqımız çox çətin sınaqlardan keçmiş, qanı bahasına qazandığı müstəqilliyi yenidən itirmək təhlükəsi ilə üzleşmişdi. Həmin dövrdə Azərbaycanda müstəqil dövlətçilik maraqları ilə üst-üstə düşməyən, bir çox hallarda isə onlara zidd olan qeyri-ardıcıl, sərişsiz siyasətin aparılması, silahlı birləşmələrin özbaşınalığı, xaos və vətəndaş qarşıdurması, erməni təcavüzü bu təhlükəni daha da dərinləşdirirdi.

Möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Əfsuslar olsun ki, müstəqilliyimizin ilk illərində Heydər Əliyev hakimiyyətdə deyildi. Əgər olsaydı, biz böyük itkilərlə üzleşməzdik". Məhz belə bir ağır dövrdə – 1993-cü ildə xalqımızın təkidli tələbi ilə ümummilli lider Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdaraq müstəqilliyimizi məhv olmaqdan xilas etmək kimi çox çətin və şərəfli missiyanı öz üzərinə götürdü. O dövrdə təsəvvür etmək çətin idi ki, ömrünün müdrik çağında olan və çox-

duyuram. Həqiqətən 10 ilə yaxın bir müddətdə bu dahi şəxsiyyətə birgə çalışmaq, onun rəhbərliyi ilə keçirilən tədbirlərdə iştirak etmək qürurvericidir.

Ümummilli liderin etimadı sayəsində 1993-cü ildən uzun müddət Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi vəzifəsində fəaliyyət göstərmişəm. 1993-1998-ci illər Azərbaycanda ən gərgin illər idi. Bu illərdə Bakı şəhəri kimi böyük bir şəhərin təhlükəsizliyi, sözsüz ki, təmin olunmalı idi. Az qala hər gün mitinqlər keçirilirdi, təxribat xarakterli müxtəlif addımlar atılırdı.

oktyabrı və 1995-ci ilin martında baş vermiş dövlət çevrilişi cəhdləri, ölkə Prezidentinin fiziki məhvinə yönəldilmiş sui-qəsd cəhdləri görülmüş kompleks və çəvik əməliyyat tədbirləri nəticəsində tamamilə aradan qaldırılmış, onların təşkilatçıları ifşa olunaraq, respublikada siyasi qarşıdurma yaratmaq istəklərinə qətiyyətli son qoyulmuşdu.

1995-ci ildə Heydər Əliyevə sui-qəsd təşkil etmək istəyən şəxslərin hamısı işlədiyim dövrdə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən aşkarlana-

Heydər Əliyev necə böyük qəlb və mənaiviyyət sahibi olduğunu, şəxsiyyətə böyüklüyünü sonrakı dövrdə öz cinayətkar əməllərini da-yandıran, qanuna əməl edən qanunsuz silahlı birləşmələri də cinayət məsuliyyətindən azad etməsi ilə təsdiqlədi. Heydər Əliyevin böyüklüyü, dövlətçilik sərişməsi onda idi ki, o, hüquqi dövlət quruculuğu işində humanizm prinsiplərindən yerində və düzgün istifadə etməyi uzaqgörənliklə, müdrikliklə bacarırdı. Onun hər zaman xalqının yanında olduğuna, Heydər Əliyevi böyük bir izdihamın müşayiət etdiyinə, hər bir vətəndaşa qayğı ilə yanaşdığına şahid olmuşam, bir rəhbər kimi onunla birgə tədbirlərdə iştirak etmişəm.

Azərbaycanlı olması ilə fəxr etməsi, Azərbaycan kəlməsini gözləri yaşara-yasara söyləməsi ulu öndərin Vətənə olan sevgisinin sübutudur: "Hər bir insanın milli mənsubiyyəti onun qürur mənbəyidir. Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!"

Xalqın əbədi sevgisini qazanan ulu öndər Heydər Əliyev daxili və xarici qüvvələrin dövlət çevrilişi, sui-qəsd və təxribat cəhdlərinə baxmayaraq, öz həyatı, sağlamlığı bahasına gecəli-gündüzlü fədakar əməyi hesabına dövlət müstəqilliyimizi yenidən bərqərar etdi. *Azərbaycan dağılmaqda olan ölkədə inkişaf edən, tərəqqiyə qoşulan ölkəyə, vətəndaş müharibəsi astanasında olan ölkədə vətəndaş həmrəyliyi olan ölkəyə çevrildi. Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı, xalqımızın xilaskarı kimi Azərbaycanın müstəqillik tarixini yazan ümummilli liderimiz Heydər Əliyev qısa zamanda misilsiz xidmətləri ilə, köklü demokratik hüquqi dövlət quruculuğu, mütərəqqi hüquqi, o cümlədən məhkəmə-hüquq islahatları ilə tariximizin parlaq səhifələrini yazdı.* Azərbaycanın öz qədər əbədi olan dahi öndər Heydər Əliyevin ölkənin dərini ictimai-siyasi və iqtisadi bəhrədən çıxarılmasında, vətəndaş müharibəsinin qarşısının alınmasında, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin qorunmasında və möhkəmləndirilməsində, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə böyük uğurlar qazanmasında, Azərbaycan dövlətçiliyinin nailiyyətlərində müstəsna xidmətləri xalqımız tərəfindən sonsuz məhəbbət və dərin ehtiram hissi ilə yad edilir, onun əziz xatirəsi daim qəlbimizdə yaşayır.

Bu gün ölkəmizin sürətli, hərtərəfli inkişafı onu dəməyə əsas verir ki, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş uğurlarımız müstəqil dövlətçilik prinsipləri ilə daha da möhkəmlənir. Çünki bu iş, bu siyasi xətt müasir şəraitdə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir, ölkəmizin tərəqqisinə və xalqımızın rifahına hesablanmış genişmiqyaslı və ardıcıl islahatlar bu gün öz real bəhrəsini verir. Bizim isə ən böyük vəzifəmiz Heydər Əliyev ideyalarının inkişafı və Azərbaycan tarixinin yeni şanlı səhifələrinin yazılması naminə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək, ona layiqli yardımçı olmaqdır.

Məhərrəm ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikası
Ədliyyə nazirinin müavini,
general-leytenant

Əbədi yaşar lider

Bütün bunların öhdəsindən gəlmək isə an şer deyildi.

Dahi rəhbərin qarşımızda qoyduğu tapşırıqları yerinə yetirmək ən ümdə vəzifəmiz idi. 1994-cü ilin

raq yaxalanmışdır. Hətta o zaman Heydər Əliyev bu cinayətin açılmasına görə biza təşəkkür də etmişdi. "Hər bir insanın taleyi xalqın taleyinə çevrilməlidir",– deyən